

HENRY FORD

Henry Ford urodził się w Springwell Township w hrabstwie Wayne w amerykańskim stanie Michigan 30 lipca 1863 jako pierworodny z szóstki potomstwa Williama i Mary Fordów. Dorastał na dość bogatej farmie rodzinnej, spędzając dnie w małej jednoizbowej szkółce i pomagając na farmie w drobnych pracach. Już w młodym wieku wyraźnie interesował się mechaniką. Wiele lat później zainteresowanie to rozwinęło się w geniusz, który przyniósł mu chwałę najwybitniejszego człowieka przemysłu na świecie.

W 1875 roku dwunastoletni Henry spędzał już większość czasu w małym warsztacie mechanicznym, który samodzielnie wyposażył. Właśnie tam skonstruował swój pierwszy silnik parowy w wieku lat piętnastu, a rok później – w 1879 – opuścił dom i wyjechał do pobliskiego Detroit, by podjąć pracę jako czeladnik u maszynisty. Od czasu do czasu wracał jednak do domu i pomagał na farmie. Jako czeladnik przepracował następne trzy lata, po czym wrócił do Dearborn. Przez następne kilka lat czas pochłaniało Henry'emu obsługiwanie i naprawa silników parowych, a okazjonalnie znajdował dorywcze zajęcia w fabryce w Detroit. Zajmował się też konserwacją i przeglądem maszyn na rodzinnej farmie.

W 1888 ożenił się z Clarą Bryant i utrzymywał swoją nową rodzinę prowadząc tartak. W 1891 roku Ford został inżynierem w Edison Illuminating Company w Detroit. Awans na stanowisko głównego inżyniera dał mu wystarczająco dużo wolnego czasu i pieniędzy, by poświęcić wiele uwagi swoim prywatnym doświadczeniom z silnikiem spalinowym. Jego eksperymenty zaowocowały w 1896 roku skonstruowaniem kwadrycykla – pojazdu o własnym napędzie według pomysłu autora. Pierwszy silnik Forda ujrzał z warkotem światło dzienne i zapisał się w historii na drewnianym kuchennym stole w domu Forda przy Bagley Avenue 58. Następnym krokiem była konstrukcja z silnikiem opartym na ramie, do której umocowane były cztery koła od roweru – tak powstał jego pierwszy Ford. W 1899 roku Henry Ford zrezygnował z pracy w Edison Illuminating Company i założył własną firmę – Detroit Automobile Company, która niestety zbankrutowała rok później. W tym czasie zaprojektował i skonstruował kilka modeli samochodów wyścigowych. 10 października 1901 roku sam siadł za kierownicą słynnego „Sweepstakes” i pokonał w wyścigu amerykańskiego championa Alexandra Wintona.

Ford Motor Company rozpoczęła działalność w 1903 roku. Henry Ford, właściciel 25,5 % akcji, został wiceprezesem i objął stanowisko głównego inżyniera. Zakłady Forda przy Mack Avenue w Detroit produkowały zaledwie kilka samochodów dziennie. Przy każdym aucie pracowały dwu- lub trzyosobowe załogi robotników, składając je z części wyprodukowanych na zamówienie w innych

fabrykach. Pierwszy samochód, który powstał w zakładach Forda sprzedano 23 lipca 1903 roku. Henry został prezesem i przejął kontrolny pakiet akcji w roku 1906.

Henry Ford wcielił w życie swoje marzenie o produkowaniu samochodów dostępnych cenowo, ekonomicznych, a jednocześnie niezawodnych, wprowadzając na rynek w 1908 r. Model T. Pojazd ten był zapowiedzią nowej ery motoryzacji dla klientów indywidualnych – Model T był łatwy w obsłudze, utrzymaniu i w prowadzeniu po trudnych drogach. Jego sukces był natychmiastowy.

W 1919 roku Henry i jego syn Edsel odkupili akcje od wszystkich mniejszościowych udziałowców za 105 568 858 dolarów i zostali jedynymi właścicielami Zakładów Forda. Edsel, który w tym samym roku objął po ojcu fotel prezesa, pozostał na tym stanowisku aż do śmierci w 1943 roku. Wtedy Henry Ford ponownie przejął kierowanie Zakładami.

Po najeździe hitlerowskich Niemiec na Polskę we wrześniu 1939 roku, gdy pożoga wojenna rozprzestrzeniała się na coraz nowe kraje, Ford stanął w szeregu izolacjonistów stroniących od mieszania się w konflikt europejski. Dewizą tych ludzi było czerpanie zysków z wojny i powstrzymywanie kraju od czynnego w niej udziału.

Henry zmienił nasze życie dzięki praktycznym samochodom po przystępnych cenach. Dziełem jego pomysłu jest ruchoma linia montażowa oraz techniki masowej produkcji, które ustanowiły standardy światowej produkcji przemysłowej w pierwszej połowie XX wieku.

Henry Ford zmarł w swoim domu Fairlane w Dearborn 7 kwietnia 1947 roku o 11.40. Miał 83 lata.

Fordyzm, organizacja pracy wprowadzona przez H. Forda polegająca na tym, że robotnik wykonuje tę samą prostą czynność: przedmiot pracy jest przesuwany za pomocą taśmy, tempo pracy jest wyznaczone przez tempo przesuwania taśmy.

fordyzm (Fordism) – koncepcja organizacji pracy stworzona na początku XX wieku przez Henriego Forda i wprowadzona w życie w jego zakładach produkujących samochody. U podłoża tej koncepcji i jej rozwoju był wzrost dużych organizacji przemysłowych, opartych na masowej produkcji dóbr. Wytwarzaniu na szeroką skalę ujednoczonych produktów towarzyszyła specjalizacja czynności oraz podział pracy. W 1914 r. w Michigan H. Ford wprowadził w swoich zakładach linię montażową, która zrewolucjonizowała system pracy (każdy pracownik miał przypisane wykonywanie jednej, powtarzającej się czynności w określonym czasie). Efektem był wzrost produktywności oraz obniżenie kosztów produkcji.

Doktryna Forda, zwana potocznie fordyzmem, składa się z trzech podstawowych zasad.

Pierwsza mówi, że produkcja masowa jest oparta na daleko idącym podziale pracy. Daleko idącym ponieważ każdy jeden robotnik wykonywał pracę, której już nie dało się bardziej podzielić. Przykładem może być robotnik przykręcający dane trzy śrubki i nic więcej. Znana jest teza pracowników mówiąca, że po 8 godzinach pracy człowiek czuł się jak pijany. Ponieważ człowiek był

srowadzony do roli robota, nie wymagano od niego wysokich kwalifikacji. Swojej pracy pracownik mógł się nauczyć w kilka godzin. Co więcej system Forda pozwalał na zatrudnianie inwalidów wojennych czy też niewidomych.

Druga zasada mówi o wysokich płacach. Ford był zdania, że płacąc dużo wzbogaca się nie tylko własnych pracowników, lecz również dostawców i twórców półproduktów. Zaś ich powodzenie prowadzi do wzrastającego zapotrzebowania na samochody. Oczywiście zasada ta nie ma dzisiaj prawa istnienia, jednak w tamtych czasach spowodowała zaistnienie nowej grupy użytkowników samochodów, bynajmniej nie tych o wysokich dochodach. Sam algorytm obliczania wysokości pensji wyglądał następująco. Podstawową pensję stanowiły 2 lub 3 dolary dziennie. Do tego dochodziła premia od zysku przedsiębiorstwa, która wynosiła mniej więcej tyle samo, co w sumie dawało około 5 dolarów dziennie. Metoda ta przetrwała jednak niedługo ponieważ podczas I Wojny Światowej wzrosły koszty i zaprzestano wypłacania premii, zaś podniesiono płace podstawowe o 20%. Po kolejnych podwyżkach średnia płaca wynosiła około 7 dolarów dziennie co stanowiło 150% płacy rynkowej. Pomimo tego narastało ciągle niezadowolenie wynikające z braku rent, emerytur i chorobowego jak również jakichkolwiek praw pracowników, którzy mogli być zwolnieni w mgnieniu oka. Oznaczało to, że pracownik był całkiem bezsilny.

Trzecia zasada to brak hierarchii. I tu jak we wszystkich innych sferach organizacji H. Ford kierował się prostotą i minimalizacją. Był oczywiście przeciwny rozbudowie kadry kierowniczej. Co więcej systematycznie upraszczał już istniejące działy. Skutkiem tego w zakładach Forda zaczęła panować skrajna centralizacja. Byle robotnik miał prawo przyjść wprost do szefa.

Założeniem koncepcji Forda jest wytworzenie produktu w takiej cenie, by przeciętnie zarabiający człowiek mógł sobie pozwolić na jego kupno.

OUTSOURCING

„Jeśli jest coś czego nie potrafimy zrobić wydatniej, taniej i lepiej niż nasi konkurenci, nie ma sensu żebyśmy to robili, powinniśmy zatrudnić do wykonania tej pracy kogoś, kto zrobi to lepiej” – twierdził Henry Ford. Outsourcing jest nowoczesną strategią zarządzania, która polega na oddaniu na zewnątrz (partnerowi zewnętrznemu – outsourcerowi) zadań nie związanych bezpośrednio z podstawową działalnością firmy. Dzięki temu firma może skupić swoje zasoby i środki finansowe na tych obszarach stanowiących podstawę jej działań, w których osiąga przewagę konkurencyjną. Należy do najefektywniejszych strategii zarządzania przedsiębiorstwem. Pozwala na szybszą modernizację, reorganizację i optymalizację procesów biznesowych, jak również zmianę całej kultury organizacyjnej. Celem outsourcingu jest koncentrowanie się na kluczowych umiejętnościach zapewniających przedsiębiorstwu długotrwały rozwój i przewagę konkurencyjną; ponadto wzrost elastyczności i efektywności działania, zwiększenie skali działalności, ograniczenie ryzyka, rozwój przedsiębiorstwa.

Najbardziej popularne obszary oddawane w outsourcing to:

- administracja funkcji kadrowych;
- szkolenia;
- administracja systemów informatycznych;
- finanse i rachunkowość;
- audyt wewnętrzny;
- podatki;
- zarządzanie środkami trwałymi;
- zaopatrzenie;
- zarządzanie wydrukiem i dokumentami;
- obsługa klienta.